

OKRĘGOWA KOMISJA EGZAMINACYJNA W WARSZAWIE

00-844 WARSZAWA Plac Europejski 3

tel. (22) 457-03-35 fax (22) 457-03-45

<http://www.oke.waw.pl> e-mail info@oke.waw.pl

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Sprawozdanie za rok 2022
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmioty:</i>	Język ukraiński
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Termin egzaminu:</i>	18 maja 2022 r. – poziom rozszerzony
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	19 września 2021 r.

Opracowanie

dr Paulina Olechowska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Danuta Pioch (współpracownik Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku)

Monika Sydor (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży)

Renata Pawlak (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku)

Kinga Jarocka-Staniszevska (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie)

Redakcja

dr Wioletta Kozak (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Opracowanie techniczne

Andrzej Kaptur (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Współpraca

Beata Dobrosielska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Agata Wiśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Pracownie ds. Analiz Wyników Egzaminacyjnych okręgowych komisji egzaminacyjnych

Spis treści

Język ukraiński. Poziom rozszerzony	4
1. Opis arkusza	4
2. Dane dotyczące populacji zdających.....	4
3. Przebieg egzaminu	5
4. Podstawowe dane statystyczne	6
Komentarz	7
Pozostałe języki mniejszości narodowych	17

W roku 2022 egzamin maturalny z języka ukraińskiego jako języka mniejszości narodowej był przeprowadzany na podstawie wymagań egzaminacyjnych określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 16 grudnia 2020 r.¹

W województwie mazowieckim żaden z maturzystów nie podszedł do tego egzaminu na poziomie podstawowym.

Język ukraiński. Poziom rozszerzony

Opis arkusza egzaminu maturalnego

Egzamin z języka ukraińskiego na poziomie rozszerzonym polegał na napisaniu wypracowania na jeden z dwóch danych do wyboru tematów. Temat 1. dotyczył tekstu *Ніколи не обнімаю дерев* (autor: Тарас Прохасько) i brzmiał *На основі наведеного фрагменту сформулюй проблему та обміркуй її. Використай тези й роздуми з тексту і звернися до інших текстів культури. Твоя робота повинна налічувати мінімум 300 слів*, natomiast temat 2. – napisania interpretacji porównawczej wierszy (postawienia tezy interpretacyjnej i jej uzasadnienia) *Балада про соняшник* (autor: Іван Драч) i wiersza *Березень* (autor: Григорій Чубай).

Zadanie w arkuszu egzaminacyjnym sprawdzało wiadomości oraz umiejętności ujęte w czterech obszarach wymagań ogólnych:

- I. Zrozumienie własnego dziedzictwa narodowego.
- II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.
- III. Tworzenie wypowiedzi.
- IV. Analiza i interpretacja tekstów kultury.

Za napisanie wypracowania zdający mógł otrzymać 40 punktów.

Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 1. ZDAJĄCY ROZWIĄZUJĄCY ZADANIA W ARKUSZU STANDARDOWYM*

Liczba zdających		2
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	2
	z techników	0
	ze szkół na wsi	1
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	0
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	0

¹ Załącznik nr 2 do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz.493, z późn. zm.).

	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	1
	ze szkół publicznych	1
	ze szkół niepublicznych	1
	kobiety	0
	mężczyźni	2
	bez dysleksji rozwojowej	2
	z dysleksją rozwojową	0

* Dane w tabeli dotyczą tegorocznych absolwentów w województwie mazowieckim.

TABELA 2. ZDAJĄCY ROZWIĄZUJĄCY ZADANIA W ARKUSZACH DOSTOSOWANYCH

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	Ogółem	0

Przebieg egzaminu

TABELA 3. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEBIEGU EGZAMINU

Termin egzaminu		18 maja 2022	
Czas trwania egzaminu dla arkusza standardowego		180 minut	
Liczba szkół		2	
Liczba zespołów egzaminatorów		1	
Liczba egzaminatorów		2	
Liczba obserwatorów ² (§ 8 ust. 1)		0	
Liczba unieważnień ³	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu egzaminu	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenie naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu maturalnego	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożność ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	0
Liczba wglądów ⁵ (art. 44zzz)		0	

² Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r., poz. 2223, ze zm.).

³ Na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2020 r. poz 1327, ze zm.).

Podstawowe dane statystyczne

TABELA 4. WYNIKI ZDAJĄCYCH – PARAMETRY STATYSTYCZNE*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
ogółem	2	-	-	-	-	-	-
w tym:							
z liceów ogólnokształcących	2	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

Poziom wykonania zadań

TABELA 5. POZIOM WYKONANIA ZADAŃ

POZIOM SPEŁNIENIA WYMAGAŃ W ZAKRESIE TWORZENIA WYPRACOWANIA NA POZIOMIE ROZSZERZONYM (WYPOWIEDZI ARGUMENTACYJNEJ ORAZ INTERPRETACJI PORÓWNAWCZEJ UJĘTYCH ŁĄCZNIE)

Wymagania egzaminacyjne 2022			
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe Zdający:	Poziom wykonania (%)*
Treść	I. Zrozumienie własnego dziedzictwa narodowego lub etnicznego.	1.1) zna utwory literackie i inne teksty kultury ważne dla poczucia tożsamości narodowej [...] i przynależności do wspólnoty europejskiej oraz światowej.	63
Poprawność rzeczowa	IV. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	4.7) określa problematykę utworu (G); 4.1) R wskazuje związki między różnymi aspektami utworu (poznawczym, estetycznym i etycznym); 4.6) R rozpoznaje retoryczną organizację wypowiedzi.	82
Zamyśł kompozycyjny	III. Tworzenie wypowiedzi.	3.1) sprawnie posługuje się oficjalną odmianą języka narodowego (G); 3.1) tworzy dłuższy tekst pisany zgodnie z podstawowymi regułami jego organizacji, przestrzegając zasad spójności znaczeniowej i logicznej; 3.2) tworzy samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (stawia tezę, dobiera i porządkuje argumenty, dobiera przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadza prawidłowe wnioskowanie).	64
Spójność lokalna			89

* Dane dotyczą zdających w całym kraju.

Stosowność stylu	III. Tworzenie wypowiedzi.	3.1) sprawnie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą języka narodowego (G).	86
Poprawność językowa		3.10) operuje słownictwem z określonych kręgów tematycznych (G); 3.12) stosuje związki frazeologiczne, rozumiejąc ich znaczenie (G); 3.14) stosuje poprawnie różne rodzaje zdań we własnych tekstach [...] (G); 3.19) stosuje poprawne formy odmiany [...] wyrazów w związkach składniowych (G); 3.4) stosuje uczciwe zabiegi perswazyjne, zdając sobie sprawę z ich wartości i funkcji.	76
Poprawność zapisu		3.15) wykorzystuje wiedzę o składni w stosowaniu reguł interpunkcyjnych (G); 3.13) pisze poprawnie pod względem ortograficznym (SP); 3.14) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych (SP).	77

Komentarz

Do egzaminu z języka ukraińskiego na poziomie rozszerzonym w województwie mazowieckim przystąpiły 2 osoby. Arkusz egzaminacyjny zawierał dwa tematy wypracowań do wyboru. Zadania sprawdzały umiejętności rozumienia tekstu krytycznoliterackiego (temat 1.) oraz analizy i interpretacji porównawczej utworów literackich (temat 2.), a także tworzenia własnego tekstu w języku ukraińskim.

Maturzyści mieli do wyboru jedną spośród dwóch form wypowiedzi: wypowiedź argumentacyjną oraz interpretację porównawczą dwóch utworów literackich. Integralną częścią tematu były załączone teksty (na poziomie rozszerzonym są to zazwyczaj teksty spoza podstawy programowej), które stanowiły dla zdającego punkt wyjścia do własnych rozważań. W przypadku wypowiedzi argumentacyjnej był to tekst *Ніколи не обнімаю дерев*, którego autorem jest Тапас Прохасько, natomiast przedmiotem interpretacji porównawczej były dwa utwory poetyckie: *Балада про соняшник* (autor: Іван Драч) i *Березень* (autor: Григорій Чубай).

Każdy z wybranych przez maturzystów tematów musiał spełniać wymagania stawiane dłuższej wypowiedzi w języku ukraińskim, w której zdający był zobowiązany do wykorzystania innych tekstów kultury (wypowiedź argumentacyjna) lub odwołania się do szerszych kontekstów interpretacyjnych (interpretacja porównawcza).

Wypracowanie maturalne powinno być poprawne merytorycznie (zawierać funkcjonalnie dobrane inne teksty kultury oraz konteksty interpretacyjne), w sposób logiczny i spójny realizować zamysł kompozycyjny zaproponowany przez piszącego, powinno być wypowiedzią poprawną pod względem stylistycznym i językowym oraz liczyć minimum 300 wyrazów. W wypracowaniach krótszych oceniano jedynie zaprezentowane stanowisko

piszącego (kryterium A), poziom uzasadnienia (kryterium B) i poprawność rzeczową (kryterium C). Pozostałe kryteria nie podlegały ocenie.

Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych wypracowaniem na poziomie rozszerzonym⁴

A. Wypowiedź argumentacyjna

Тема 1. На основі наведеного фрагменту сформулюй проблему та обміркуй її. Використай тези й роздуми з тексту і звернися до інших текстів культури. Твоя робота повинна налічувати мінімум 300 слів.

Napisanie wyczerpującej wypowiedzi argumentacyjnej na podstawie tekstu *Ніколи не обнімаю дерев*, którego autorem jest Тарас Прохасько wymagało szeregu umiejętności złożonych związanych z określeniem głównego problemu tekstu źródłowego, sformułowaniem i odtworzeniem zasadniczych jego tez, określeniem własnego stanowiska wobec stanowiska autora tekstu źródłowego, skonstruowaniem własnego wyводу argumentacyjnego zawierającego sfunkcjonalizowaną analizę konkretnych tekstów kultury w nawiązaniu do obranej tezy lub hipotezy, syntetyzowania i uogólniania własnych rozważań oraz zachowania poprawności językowej.

Poniżej przykład wypracowania ocenionego na maksymalną liczbę punktów we wszystkich kryteriach oprócz poprawności zapisu.

⁴ W cytowanych wypracowaniach maturalnych z poziomu rozszerzonego zachowano oryginalny zapis (stylistykę, składnię, ortografię i interpunkcję).

Przykład 1.*

Зеленої травки, голубе небо та високі дерева - це
 ця картина приходить, як найміцніший спогад,
 до кожного, хто занурюється в постальбіа по своїх
 малодітських роках. Пам'яті, внутрішній зеленого
 хустиною зорі, що про що-сь переказує з небом.
 Саме так, я запам'ятав ціле віночків, біля яких
 пройшло моє дитинство і, до яких завжди
 вертається моя душа. І кожен українець
 свого дитинства любить там, де він жив.
 Високі гори, чи безкрайні степи, ці про-
 яви природи зривають серце наше, хто їм наповнює,
 Не дивно, що при в кожній літературній
 творчості і в народних піснях, природу
 прирівнюють і до постаті матері, самого цінного
 в житті кожної людини, і до батьківщини.
 Леса українка, Михайло Коцюбинський, ліна

* Dane statystyczne przedstawione w komentarzu dotyczą zdających w całym kraju.

костенко... В Квіткового з цієї авторів ми знайдемо
 туди, що пропала внаслідок кризи української
 природи, представителю її загадковість та
 незбагненність. Беручи це до уваги, логічно
 виникає те, що природа в символі асоцію-
 ється з Саткивщинною. Відповідно і Патри-
 стизму. Будуючи на цьому, я вважаю, що при-
 рода в спогадках людини, коренює і втілює в
 собі образ Саткивщини. Увійшовши з себе
 найміфнішу еманацию спогадів, про те місце
 до просядима молодість та життя людини,
 природа є найсильнішим джерелом духовного
 патрістизму.

Після Прохасько в своїй роботі, описує
 природу, та особливо підкреслює красу флори
 і унікальність дерев, що асоціюється в нього з
 Саткивщинною. Автор зазначає історію
 дерев, зазначає як скільки років пережи-
 ли вони, до чого він їм не заступив. Після
 Писменник, затримує увагу читача, нос ціка-
 вому розповідати розвитку світоглядної осо-
 бистості з життєвими циклами дерева,
 у розділі Прохаського, дерева можуть
 виступати в ролі істини для нашого мозку,
 зливають у метафору нашу сенсі. Вони, сама

Дерево, можуть являти дзеркало екзистенції,
 та великочислі портрети думок. Величезного
 мисля, Суцховолудний коактос, самосівна
 безеда, та богата іменими джерел, постоляють
 в пам'яті авторів як окремі фігури,
 що напередо переїмали деякі абстрактні,
 модальні риси. Навесні з дерев нечаче
 має свій характер, та свого ритму. Сама
 ці великі рослини, в роздумній авторів,
 поєднують з образами Батмівцями
 та патріотизму. Саме пригода рідкого
 гамітти, та як гарне часті авторів.
 Також новіть випросяю, що розуміють
 між вікном, робити Парасю Гуржонсько-
 го часомивими.

"Садам величезний коло хати, Крижів
 над великими чудот". Саме цей вірш
 Парасю Гуржонської Шелленка, пов'я-
 зце образи природи Батмівцями та
 патріотизму. Шелленка - як дитина з
 Крижанької родини, з дитинства пере-
 бував оточений природою рідного краю,
 людина безкрайній талант, ~~Котарж~~
 як поет описав природу в свій і
 красі. І сама таку ці слова так тун-

волю серце кожного українця. Саме
 творчість Шевченка показує нам,
 що батьківщина та природа це
 незгасимі частини одного цілого.
 Саме в цьому вірші, великий кобзарь,
 перенімає образи родили, матері,
 природи. і образи ці дають ехем
 дають до серця кожного. і прада
 "ну щоб здавалося слова", ~~це дає~~
 та кожен раз як чути ці рядки
 то оживає серце, і дух непереможний.
 Мабуть до України несе тебе до того
 соду. і саме в цьому проявляється
 напруженість творчості Шевченка, що
 пов'язаний з долею та ~~вс~~ ~~вс~~ ~~вс~~
 природи.

Не тільки безкрайні українські
 степи, настільки безкрайні і в краях.
 і зрозуміти, а що кожен мить, опити
 її землі. Уродженець патріот, український
 письменник, Микола Васильович Гоголь
 в "Тарасі Бульбі". Саме Тарас Се
~~ево~~ Під час подорожі Тараса
 з ~~в~~ силами до сестри, читає під
 Кувачем світ джого степу. і ось

Куде прїаждє сердце козаче, Бо гора
 козацкого козака стєн це гїлє, а
 небо над ним це гора чого дому.
 В козацкого чинаїна, природо стєну
 полїзаетє з великого, козацкого
 історїа, що розказє ворах напри-
 стизму в душі. Там вирнує зна-
 омиє природу, що наредно омиє
 в нїї, і ми сєреду, що висидує
 стєн своїм растїа. І саме ця краса,
 чинаїна природи стєну, вїднєтє
 в сердца мїлїонїв з модою до України,
 свої Саткївцїна.

Мємє тих, що на вїднєтє вїднєтє
 прїаждє, не зїднєтє зїднєтє, прїаждє
 козацкого природи, свої Саткївцїна.
 Душа такїа мєдїє рїа прїаждє, і сподїє
 не мєдїє куде ієс полїзєтє. Прїаждє
 природу, Бо вора кос прїаждє і вїднєтє,
 Бо та мєдїє, що мєдїє своа природу,
 нїкємє не зїднєтє свої Саткївцїна.

Zdający zrozumieli załączony do arkusza tekst, odkryli jego filozoficzny charakter. Jednak określenie problemu zgodne z tekstem źródłowym oraz sformułowanie stanowiska wobec rozwiązania przyjętego przez autora tekstu okazało się dla maturzystów umiarkowanie trudne (poziom wykonania – 63%).⁴ Podobnie nie było im łatwo w sposób wyczerpujący, trafny i pogłębiony odnieść się do określonego problemu. Kryteria A i B w przypadku tego typu wypowiedzi argumentacyjnej trudno rozdzielić, ponieważ to, jak maturzysta zrozumiął

tekst oraz, jakie główne tezy z niego wybrał, warunkowało jego stanowisko wobec problemu i uzasadnienie tego stanowiska.

Zachowanie spójności wypowiedzi oraz stosownego stylu nie stanowiło dla zdających problemu. Najniższe kompetencje zaprezentowali w zakresie kompozycji wypowiedzi (poziom wykonania – 64%). Najwięcej kłopotu sprawiło im formułowanie i porządkowanie argumentów, dobieranie przykładów ilustrujących wywód myślowy oraz prawidłowe wnioskowanie.

Zachowanie poprawności językowej wypowiedzi (poziom wykonania – 76%) oraz znajomości ortografii i interpunkcji ukraińskiej (poziom wykonania – 77%) okazały się dla zdających łatwe.

B. Interpretacja porównawcza

Тема 2. Зроби порівняльний аналіз наведених творів. Твоя робота повинна налічувати мінімум 300 слів.

Przedmiotem interpretacji były dwa utwory poetyckie: *Балада про соняшник* (autor: Іван Драч) i *Березень* (autor: Григорій Чубай).

Napisanie wypracowania wymagało zinterpretowania obu wierszy i dostrzeżenia problemów wspólnych na różnych poziomach tekstu w formule wypowiedzi argumentacyjnej. Zdający musieli przedstawić własną koncepcję interpretacyjną, czyli propozycję odczytania zestawionych ze sobą dwóch tekstów lirycznych, odkryć i przedstawić sensy tych tekstów oraz ustalić, jakie między nimi zachodzą podobieństwa i/lub różnice. Rozwiązując poprawnie zadanie nie należało tworzyć dwóch odrębnych interpretacji, ograniczając się do krótkiego zestawienia zawartego np. w zakończeniu wypowiedzi, ale należało umiejętnie i równocześnie na wielu poziomach wyszukiwać oraz przetwarzać informacje dotyczące wspólnych obszarów obu tekstów. Napisanie analizy porównawczej okazało się dla zdających trudne.

Poniżej przykład wypracowania (Przykład 2.) ocenionego na maksymalną liczbę punktów.

Przykład 2.

В тишій річці так можна востаннє.
 Чи то як порівняти і методологію до
 соняшника чи то ідеяловоє берез
 весняний. Дуже складно розвинути
 поезію варто пам'ятати що вона соняш
 і горить.

то в момент „ранньої весни під милою бере-
зівий беріг” - мистецтво наше з'являється
тільки тоді. Воно може не тому, що
там де з'являється муза вже немає місця
для буденності. Все відходить на другий план
і залишається тільки Воно...

Проте ти є той поет? Що він ворує?
Він як „Миродо у воєні” Саввадра Рай, він весь
там на другому плані згорає швидше ніж
не першому діється щось інше. Тиражів дуже
далеко не ро поета, він не пам'ятає його. Йому
мистець нестерпно шукати на величезній території
нашій, йому присоритись порядки їх обумовити.
А на першому плані тільки змовом прагне
балачкарише морина і її життя в цьому
світі.

Ще не працює сонце, баламутя, палаюче
мистецтво - чому так багато воно? Не вистачає
поетів пам'яті руху? Так. Але сильною
ідеєю треба жити до кінця. Миліми тоді
мене життя не було змарноване.

Орми шматку пазару немає. Коли ти
відкрив в собі творчість, хочеться
жити з ним до кінця. Той момент
зрозуміти поезій буде швидше ще

стос зрозуміло, що сонечник особливе творче творіння, яке відує за своїм „сонцем“ - мистецтвом.

У в першому і в другому вірші описано таємничий сонечник віршів та поезії. Вони знає очима ще сильне пірреспективне емоційність усієї землі. Про те, що не означає, що тепер вони будуть завжди говорити віршаме... „В золотому ілюмінаці“ - це добре ці емоції описують стан особи. „Це май вогонь обіймає...“ - єрже поезія, як вогонь, буре пахне з середни. Вона припадає всім що здавалося гадити, вірше всі, наге жарості, роме. У волі наге багато сонечників, але всі вони орні і багунта миме со- нце перед собою. Так і поет орні „не турбуєте“ в середні в нього ростомно дитесь. Він дунає мидне, як про перемі- чені розети, миті і архівни в волі, він всі дунає про „минулість всього“, який всі, як і всі ми, тільки і незалежний в цьому світі. Орним сонечником менше орні більше... Поезія. Вона завжди реалізована. У то єх „в золотих переливах кукарі сонце, ти

„Я знаю, коли мори стають поетом...
 А може вони швидше не стають? Можливо
 ввечері, коли з нас живе поезія?
 Тут не починає ти, а для когось мистецтво
 стає головним доробком
 в житті. Як соняшник повертається
 до сонця так і мистецтво слідує за музою.

Згадалось б, що спільного в „Галаді про соняшник” і вірші про момент перевертіння і відкриття в собі прекрасного „березень”. Іншою першою вірше твору можна поділитися, що ввічливо має багато людських характеристик. А домінує віра епопеї до поезії порівняної до французького сонця. Тут

Pozostałe języki mniejszości narodowych

Na terenie województwa mazowieckiego w tym roku zdawano jedynie egzamin maturalny z języka ukraińskiego i tylko na poziomie rozszerzonym. Informacje dotyczące pozostałych języków mniejszości narodowych oraz dane statystyczne dotyczące poziomu podstawowego z języka ukraińskiego znajdują się na stronie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (<https://cke.gov.pl>).